

Bartoněk, Antonín

Úvodní slovo autora

In: Bartoněk, Antonín. *Řecko-latinská syntax v evropském kontextu*.
Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2008, pp. [3]

ISBN 9788021046795

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126299>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Úvodní slovo autora

Myšlenka pokusit se o srovnávací řecko-latinskou větnou syntax se zrodila při přípravě e-learningového zpracování latinské a řecké syntaxe a realizovala se pak během let 2005 až 2007 v rámci projektu GAČR č. 405-05-0223 pod vedením prof. PhDr. A. Bartoňka, DrSc., a za spolupráce Mgr. K. Pořízkové. Mgr. K. Pořízková excerpovala k tomuto účelu řecký jazykový materiál a prof. Bartoněk postupně opatroval různé, hlavně italské učebnice antických jazyků, jejichž autoři se pokoušeli své gramatické výklady, zejména staré řečtiny, doprovázet srovnávacími fakty z latiny. Výsledkem tohoto tříletého úsilí, doprovázeného soustavným zpracováním jednotlivých kapitol řecko-latinské větné syntaxe, je tato práce. Její východisko bylo didaktické. A k praktickému procvičování syntaxe jsou určeny i rozsáhlé partie řeckých a latinských modelových vět za ústředními kapitolami knihy (5.–10. kap.). Vlastní kapitoly pak obsahují mnohá praktická srovnání, a zčásti i teoretické úvahy z oblasti latinské i řecké větné syntaxe, navíc s řadou výhledů směrem k moderním jazykům — románským, germánským i slovanským — pochopitelně bez nároků na úplnost. Tato výhrada platí konec konců i o samotných syntaktických jevech latinských a řeckých, neboť i z jejich různorodých jazykových rysů stěží mohly být v rámci této práce zachyceny úplně všechny doložené jazykové jednotlivosti.

Práce překračuje běžné výklady o řecké nebo latinské skladbě i v tom, že se v ní objevuje v kontextu zpracování syntaxe antických jazyků rovněž výklad o tzv. jazykové modalitě; Mgr. K. Pořízková pojednala totiž v 12. kapitole knihy poprvé soustavně v dějinách klasické filologie o tzv. epistémické (tj. jistotní) modalitě ve staré řečtině a srovnala ji se stavem v latině.

Po ukončení grantového úkolu k 31. 12. 2007 v rámci GAČR byly závěrečné práce na projektu uskutečněny v rámci výzkumného záměru MŠMT ČR č. MSM 0021622435 „Středisko pro interdisciplinární výzkum starých jazyků a starších fází jazyků moderních“, který se řeší v Ústavu klasických studií Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Na sebrání a uspořádání jazykového materiálu se hlavně v tomto závěrečném období vedle prof. PhDr. A. Bartoňka, DrSc., a Mgr. K. Pořízkové podíleli Mgr. P. Poláková, Mgr. N. Jašková, S. Javornický, I. Müllerová a zejména J. Roztočil; o zformátování textu a jeho konečnou úpravu se zasloužil Mgr. T. Hlavička.

Zvláště si pak zaslouží za prohlédnutí celé práce díky její recenzenti prof. PhDr. P. Karlík, CSc., a prof. PhDr. S. Žaža, CSc., ale i kolegové doc. PhDr. J. Zeman, CSc., doc. PhDr. J. Chamonikolasová, PhD., a PhDr. J. Pavlík za další cenné rady.

